

УДК 378.147:351.74
DOI <https://doi.org/10.32782/2709-9261-2026-2-18-15>

Мухіна Галина Вікторівна,

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри психології, соціології та педагогіки

(Донецький державний університет внутрішніх справ, м. Кропивницький)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8866-794X>

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ

У статті обґрунтовано методичні засади реалізації компетентнісного підходу до викладання навчальних дисциплін у системі професійної підготовки майбутніх правоохоронців. Визначено особливості проектування результатів навчання відповідно до професійних компетентностей, охарактеризовано сучасні педагогічні технології їх формування та запропоновано авторську модель реалізації компетентнісного підходу. Доведено, що її впровадження сприяє підвищенню якості професійної підготовки майбутніх правоохоронців і наближенню освітнього процесу до реальних умов службової діяльності.

Ключові слова: компетентнісний підхід, викладання навчальних дисциплін, професійні компетентності, майбутні правоохоронці, педагогічні технології, заклади вищої освіти, професійна підготовка.

Постановка проблеми. Сучасний етап реформування системи вищої освіти України, гармонізований із європейськими стандартами забезпечення якості освіти та потребами сектору безпеки і оборони, актуалізує необхідність переосмислення методологічних засад професійної підготовки майбутніх правоохоронців. Особливої актуальності окреслена проблема набуває в умовах правового режиму воєнного стану, трансформації безпекового середовища та зростання вимог до професійної діяльності працівників правоохоронних органів, які повинні ефективно діяти в умовах невизначеності, високої відповідальності та динамічних змін оперативної обстановки.

За таких умов традиційна знаннєво орієнтована модель навчання вже не забезпечує належного рівня сформованості професійної готовності майбутніх правоохоронців, тому пріоритетного значення набуває компетентнісний підхід до викладання навчальних дисциплін, який спрямований на інтеграцію знань, умінь, практичного досвіду, професійних цінностей, особистісних якостей і здатності ефективно застосовувати їх під час виконання службових завдань.

Особливого значення компетентнісний підхід набуває у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання, де освітній процес має бути максимально наближеним до реальних умов професійної діяльності. Такий підхід зумовлює необхідність наукового обґрунтування методичних засад викладання навчальних дисциплін, спрямованих на формування професійної, правової, комунікативної, психологічної та цифрової компетентностей майбутніх правоохоронців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та методологічні засади компетентнісного підходу

посідають провідне місце в сучасних педагогічних дослідженнях і знайшли ґрунтовне висвітлення у працях вітчизняних учених, зокрема Н. Бібік, І. Беха, В. Бондаренка, А. Калашник, О. Локшиної, О. Овчарук, С. Паламар, О. Пометун, К. Рудницької, С. Шарова та інших. У роботах українських учених розкрито теоретичні засади компетентнісного підходу, особливості його реалізації в системі вищої освіти, методологію проектування компетентнісно орієнтованого освітнього процесу, а також проблеми формування професійних компетентностей майбутніх фахівців.

У зарубіжній науковій думці компетентнісний підхід розглядається як важливий орієнтир модернізації освіти та професійної підготовки. А. Бермус акцентує увагу на теоретичних проблемах і перспективах компетентнісного підходу в освіті, тоді як Дж. Равен розглядає компетентність як комплекс характеристик, розвиток яких має бути одним із ключових завдань освіти [1; 2].

Окремий напрям сучасних досліджень становлять праці, присвячені психологічним аспектам професійної діяльності, професійному благополуччю, психічному здоров'ю та формуванню психологічної готовності фахівців до виконання професійних обов'язків. Зокрема, Л. Алвес, Л. Абрео, Е. Петкарі, М. Пінту да Кошта досліджують передумови ефективної професійної діяльності. Узагальнення результатів їхніх досліджень свідчить, що ефективність професійної підготовки визначається не лише рівнем засвоєння теоретичних знань і сформованістю практичних умінь, а й формуванням певних компетентностей [3, с. 285].

Фундаментальні положення щодо сутності компетентнісного підходу, його ролі в модернізації освіти та

розвитку особистості здобувача освіти розкрито у працях І. Бега [4, с. 21–22], який обґрунтовує компетентність як інтегральний результат освітнього процесу, що поєднує знання, цінності, мотивацію та готовність до практичної діяльності. Наукові праці Н. Бібік [5, с. 48] присвячені теоретичному обґрунтуванню компетентнісного підходу як основи сучасної освітньої політики та визначенню механізмів його реалізації в освітньому процесі.

Практичні аспекти компетентнісно орієнтованого навчання, використання діяльнісних методів викладання ґрунтовно висвітлено у працях С. Паламар [6, с. 274]. Запропоновані авторкою методичні підходи становлять важливу основу для вдосконалення освітнього процесу, проте потребують адаптації до специфіки професійної підготовки майбутніх правоохоронців та змісту фахових навчальних дисциплін.

Теоретико-методологічні аспекти розвитку понятійного апарату компетентнісного підходу, співвідношення категорій «компетентність», «компетенція» та «компетентнісне навчання» досліджено у працях К. Рудницької [7, с. 241].

Проблемам професійної підготовки майбутніх правоохоронців, формуванню їх професійних компетентностей, упровадженню інтерактивних технологій навчання присвячені дослідження В. Бондаренка [8, с. 154–155]. Автором обґрунтовано необхідність наближення освітнього процесу до реальних умов професійної діяльності, однак недостатньо висвітлено питання комплексного методичного забезпечення компетентнісного викладання навчальних дисциплін та інтеграції сучасних технологій у професійну підготовку курсантів.

У дослідженнях А. Калашник доведено доцільність поєднання компетентнісного, діяльнісного й особистісно орієнтованого підходів, що створює умови для цілісного формування професійної компетентності майбутніх правоохоронців, забезпечує поєднання теоретичної підготовки з практичною діяльністю та розвиток їхньої професійної готовності [9, с. 152–153].

О. Барабаш і Д. Забзалюк зазначають, що впровадження компетентнісного підходу в освітній процес спрямоване насамперед на подолання обмежень традиційної дисциплінарної моделі освіти [10, с. 43].

Аналіз наукових джерел свідчить, що, незважаючи на значний доробок учених щодо теоретичних засад компетентнісного підходу та професійної підготовки правоохоронців, недостатньо дослідженими залишаються методичні аспекти його реалізації безпосередньо в процесі викладання навчальних дисциплін у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання.

Метою статті є теоретичне обґрунтування та розроблення моделі реалізації компетентнісного підходу до викладання навчальних дисциплін у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання, а також визначення методичних засад добору змісту, педагогічних технологій, форм, методів і засобів навчання, спрямованих на формування професійних компетентностей майбутніх правоохоронців відповідно до сучасних вимог професійної діяльності.

Для досягнення поставленої мети визначено *такі завдання дослідження*: проаналізувати теоретико-методологічні засади компетентнісного підходу та визначити його особливості в процесі викладання навчальних дисциплін у системі професійної підготовки майбутніх правоохоронців; обґрунтувати методичні підходи до проєктування результатів навчання, добору змісту навчальних дисциплін, педагогічних технологій, форм і методів навчання; запропонувати авторську модель

реалізації компетентнісного підходу до викладання навчальних дисциплін у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання та визначити її практичний потенціал для підвищення якості професійної підготовки майбутніх правоохоронців.

Виклад основного матеріалу. Компетентнісний підхід є одним із провідних методологічних принципів сучасної вищої освіти, що орієнтує освітній процес не лише на засвоєння знань, а й на формування здатності майбутнього фахівця ефективно застосовувати їх у професійній діяльності. Відповідно до цього результатом навчання виступає сформована професійна компетентність, яка інтегрує знання, практичні вміння, професійно важливі особистісні якості, ціннісні орієнтації та досвід прийняття рішень у складних професійних ситуаціях.

Розкриваючи сутність компетентнісного підходу, С. Шаров визначає компетентність як інтегральну характеристику особистості, що відображає рівень сформованості компетенцій і здатність ефективно реалізовувати їх у професійній діяльності [11, с. 195]. У сучасній педагогічній науці компетентність також трактується як динамічна комбінація знань, умінь, практичних навичок, способів мислення, професійних і морально-етичних цінностей, яка забезпечує успішне виконання професійних завдань та подальший професійний розвиток [9, с. 196]. Отже, компетентнісний підхід передбачає не стільки накопичення знань, скільки формування здатності застосовувати їх у реальних професійних ситуаціях.

Особливого значення компетентнісний підхід набуває у професійній підготовці майбутніх правоохоронців, оскільки специфіка їхньої діяльності пов'язана з необхідністю діяти в умовах невизначеності, дефіциту часу, підвищеного психоемоційного навантаження та професійного ризику. В умовах воєнного стану ці вимоги суттєво посилюються. Як зазначають О. Діденко, О. Желавський і Т. Сніца, реалізація компетентнісного підходу має забезпечувати готовність майбутніх фахівців до оперативної адаптації, прийняття ефективних рішень і виконання професійних завдань в екстремальних умовах [12, с. 62].

Зазначене зумовлює необхідність переорієнтації освітнього процесу із засвоєння теоретичних знань на організацію активної професійно орієнтованої діяльності здобувачів освіти. Реалізація компетентнісного підходу передбачає комплексне оновлення всіх складових освітнього процесу: проєктування результатів навчання відповідно до професійних компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність», добір практико орієнтованого змісту навчальних дисциплін, використання сучасних педагогічних технологій і впровадження компетентнісно орієнтованого оцінювання.

За таких умов кожна навчальна дисципліна має бути спрямована не лише на засвоєння теоретичних положень, а й на формування здатності аналізувати професійні ситуації, застосовувати норми законодавства, приймати обґрунтовані рішення, здійснювати ефективну професійну комунікацію, працювати в команді та використовувати сучасні цифрові технології. Відповідно до цього визначальним чинником ефективності компетентнісно орієнтованого навчання стає обґрунтований добір педагогічних технологій, форм і методів навчання, які забезпечують досягнення запланованих результатів навчання.

Отже, ефективність реалізації компетентнісного підходу значною мірою залежить від узгодженості педагогічних технологій із професійними компетентностями, які мають бути сформовані в майбутніх правоохоронців.

Узагальнення взаємозв'язку між найбільш поширеними методами компетентісно орієнтованого навчання, компетентностями, що формуються, та очікуваними результатами навчання наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Взаємозв'язок методів і технологій навчання, компетентностей та результатів навчання

Методи та технології навчання	Компетентності, що формуються	Очікувані результати навчання
Метод кейсів	Аналітична, правова	Уміння аналізувати професійні ситуації та приймати правомірні рішення
Рольові та ділові ігри	Комунікативна, соціальна, лідерська	Розвиток навичок професійного спілкування та взаємодії
Дебати, дискусія, диспут	Комунікативна, правова	Формування навичок переконання та публічного виступу
Метод проектів	Організаційна, дослідницька, цифрова	Здатність планувати та реалізовувати професійні проекти
Тренінгові технології	Емоційно-вольова, комунікативна	Розвиток стресостійкості та навичок саморегуляції
Цифрові освітні технології	Інформаційна, цифрова	Здатність використовувати сучасні інформаційні ресурси у професійній діяльності

На нашу думку, формування професійних компетентностей майбутніх правоохоронців не може забезпечуватися застосуванням окремих методів або технологій навчання, тому досягнення очікуваних результатів навчання потребує їх комплексного та системного поєднання, узгодженого із цілями освітньої програми, змістом навчальних дисциплін і специфікою майбутньої професійної діяльності.

У зв'язку із цим реалізація компетентісного підходу в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання має здійснюватися на засадах цілісної педагогічної системи, у якій усі компоненти освітнього процесу взаємопов'язані та спрямовані на формування професійних компетентностей майбутніх правоохоронців. З огляду на це пропонується модель реалізації компетентісного підходу до викладання навчальних дисциплін, яка охоплює взаємопов'язані структурні компоненти: *цільовий, змістовий, процесуальний, технологічний та результативний*.

Цільовий компонент передбачає визначення професійних компетентностей, які мають бути сформовані у здобувачів освіти відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю «Правоохоронна діяльність», а саме розвиток правової, комунікативної, психологічної, цифрової, управлінської та етичної компетентностей, необхідних для ефективного виконання службових обов'язків.

Змістовий компонент орієнтований на відбір та структурування навчального матеріалу з урахуванням його практичної значущості для майбутньої професійної діяльності, тому зміст навчальних дисциплін повинен забезпечувати інтеграцію теоретичних знань із реальними професійними ситуаціями, що виникають у діяльності правоохоронних органів.

Процесуальний компонент передбачає організацію активної навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти через використання проблемного навчання, аналізу ситуаційних завдань, проектної діяльності, рольових ігор, дискусій та тренінгових вправ.

Технологічний компонент охоплює використання сучасних освітніх технологій, зокрема кейс-методу, симуляційного навчання, цифрових платформ, мультимедійних засобів, інтерактивних сервісів та елементів змішаного навчання.

Результативний компонент характеризується сформованістю професійних компетентностей, здатністю майбутніх правоохоронців застосовувати набуті знання та навички у практичній діяльності, ухвалювати обґрунтовані рішення, ефективно взаємодіяти з громадянами та діяти в умовах професійного ризику. Слід наголосити на тому, що саме компетентісний підхід змінює систему оцінювання результатів навчання. Якщо традиційне оцінювання спрямоване переважно на перевірку рівня засвоєння знань, то компетентісне оцінювання передбачає визначення здатності здобувача освіти застосовувати отримані знання для розв'язання професійних завдань. Доцільним є використання комплексних критеріїв оцінювання, які враховують рівень сформованості професійних компетентностей, практичних умінь, критичного мислення, комунікативних навичок, самостійності прийняття рішень та здатності працювати в команді.

Концептуальна відмінність запропонованої моделі полягає в тому, що вона враховує специфіку професійної підготовки майбутніх правоохоронців у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання та забезпечує цілісну реалізацію компетентісного підходу на всіх етапах освітнього процесу. На відміну від традиційних цільово-змістово-процесуальних моделей, її особливості полягають у тому, що вона:

- орієнтована на формування професійних компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність», з урахуванням сучасних вимог до професійної діяльності працівників правоохоронних органів;
- інтегрує компетентісний, діяльнісний, особистісно орієнтований і практико-орієнтований підходи в єдину систему організації освітнього процесу;
- поєднує професійно орієнтований зміст навчання із сучасними педагогічними технологіями, зокрема кейс-методом, сценарним і симуляційним навчанням, цифровими освітніми платформами, інтерактивними сервісами та технологіями змішаного навчання.

Таким чином, запропонована модель не зводиться до опису окремих структурних компонентів освітнього процесу, а забезпечує їх функціональну інтеграцію відповідно до специфіки професійної підготовки майбутніх правоохоронців. Такий підхід, на нашу думку, забезпечує формування не лише системи професійних знань, умінь і навичок, а й здатності ефективно застосовувати їх у реальних умовах службової діяльності, приймати обґрунтовані рішення, взаємодіяти з різними категоріями громадян та діяти в умовах невизначеності, підвищеного ризику й динамічних змін оперативної обстановки.

Висновки. Встановлено, що ефективність компетентісно орієнтованого викладання досягається за умови комплексного оновлення всіх компонентів освітнього процесу: визначення результатів навчання відповідно до компетентностей, удосконалення змісту навчальних дисциплін, використання інтерактивних, проблемно-пошукових, проектних, кейсових, тренінгових і цифрових технологій навчання, а також застосування

компетентнісно орієнтованих підходів до оцінювання результатів навчання.

У статті запропоновано модель реалізації компетентнісного підходу до викладання навчальних дисциплін у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання, яка інтегрує цільовий, змістовий, процесуальний, технологічний і результативний компоненти освітнього процесу. Запропонована модель інтегрує практико-орієнтований зміст навчання, цифрові та симуляційні технології, компетентнісне оцінювання й моделювання реальних професійних ситуацій, максимально наближених до майбутньої службової діяльності правоохоронців.

Практичне значення дослідження полягає у можливості використання запропонованих методичних під-

ходів під час розроблення освітніх програм, робочих програм навчальних дисциплін, навчально-методичного забезпечення й організації освітнього процесу в закладах вищої освіти, що здійснюють підготовку фахівців за спеціальністю «Правоохоронна діяльність».

Перспективи подальших наукових досліджень доцільно пов'язати з експериментальною перевіркою ефективності запропонованої моделі, розробленням критеріїв і показників оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей майбутніх правоохоронців, а також вивченням можливостей використання цифрових освітніх технологій і засобів штучного інтелекту в компетентнісно орієнтованому викладанні навчальних дисциплін.

Список використаних джерел

1. Bermus A. G. Problems and perspectives of the competency approach to education. *Eidos: The Canadian Graduate Journal of Philosophy*. 2005. Vol. 10. P. 9–12.
2. Raven J. On the components of competence and their development in education. *Teachers College Record*. 1977. Vol. 78 (4). P. 1–16. DOI: <https://doi.org/10.1177/0161468177078004>
3. Alves L., Abreo L., Petkari E., Pinto da Costa M. Psychosocial risk and protective factors associated with burnout in police officers: A systematic review. *J Affect Disord*. 2023. Vol. 332. P. 283–298. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jad.2023.03.081>
4. Бех І. Д. Компетентнісний підхід у сучасній освіті. *Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технологія*. Київ: Генезис, 2009. С. 21–24.
5. Бібік Н. М. Переваги і ризики запровадження компетентнісного підходу в шкільній освіті. *Український педагогічний журнал*. 2015. № 1. С. 47–58. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/9772/1/10-35-1-PB%20%281%29.pdf> (дата звернення: 06.07.2026).
6. Паламар С. Компетентнісний підхід як методологічний орієнтир модернізації сучасної освіти. *Освітнологічний дискурс*. 2018. № 1–2 (20–21). С. 267–278. DOI: <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2018.1-2.77621>
7. Рудницька К. В. Сутність понять «компетентнісний підхід», «компетентність», «компетенція», «професійна компетентність» у світлі сучасної освітньої парадигми. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2016. Вип. 1 (38). С. 241–245.
8. Бондаренко В. В. Професійна підготовка працівників патрульної поліції: зміст і перспективні напрями: монографія. Київ: ФОП Кандиба Т. П., 2018. 524 с.
9. Калашник А. Психологічна підготовка майбутніх поліцейських як основа формування їх професійної готовності. *Юридична психологія*. 2026. № 1 (38). С. 150–159. DOI: <https://doi.org/10.33270/03263801.16>
10. Барабаш О. О., Забзалюк Д. Є. Система підготовки майбутніх співробітників органів внутрішніх справ України: впровадження компетентнісного підходу. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 1 (3). С. 40–45. DOI: <https://doi.org/10.36695/2219-5521.3.2020.05>
11. Шаров С. Компетентнісний підхід: переваги, структура та особливості. *Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки*. 2018. № 4 (63). С. 194–199.
12. Діденко О., Желавський О., Сніца Т. Компетентнісний підхід у підготовці офіцерських кадрів сил сектору безпеки і оборони України: принципи та особливості застосування. *Збірник наукових праць Національної академії державної прикордонної служби України*. 2024. Т. 38. № 3. С. 59–76. DOI: <https://doi.org/10.32453/jn23jd11>

References

1. Bermus, A. G. (2005). Problems and perspectives of the competency approach to education. *Eidos: The Canadian Graduate Journal of Philosophy*, 10, 9–12 [in English].
2. Raven, J. (1977). On the components of competence and their development in education. *Teachers College Record*, 78(4), 1–16. DOI: <https://doi.org/10.1177/0161468177078004> [in English].
3. Alves, L., Abreo, L., Petkari, E., & Pinto da Costa, M. (2023). Psychosocial risk and protective factors associated with burnout in police officers: A systematic review. *Journal of Affective Disorders*, 332, 283–298. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jad.2023.03.081> [in English].
4. Bekh, I. D. (2009). Kompetentnisnyi pidkhid u suchasni osviti [Competence-based approach in modern education]. In *Pedahohika vyshchoi shkoly: Metodolohiia, teoriia, tekhnolohiia (pp. 21–24)*. Henezys [in Ukrainian].
5. Bibik, N. M. (2015). Perevahy i ryzyky zaprovadzhennia kompetentnisnoho pidkhotovky v shkilni osviti [Advantages and risks of implementing the competence-based approach in school education]. *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*, 1, 47–58. Retrieved from <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/9772/1/10-35-1-PB%20%281%29.pdf> [in Ukrainian].
6. Palamar, S. (2018). Kompetentnisnyi pidkhid yak metodolohichnyi oriiientyr modernizatsii suchasnoi osvity [The competence-based approach as a methodological guideline for the modernization of modern education]. *Osvitolohichnyi dyskurs*, 1–2 (20–21), 267–278. DOI: <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2018.1-2.77621> [in Ukrainian].
7. Rudnitska, K. V. (2016). Sutnist poniat “kompetentnisnyi pidkhid”, “kompetentnist”, “kompetentsiia”, “profesiina kompetentnist” u svitli suchasnoi osvitnoi paradyhmy [The essence of the concepts “competence-based approach,” “competence,” “competency,” and “professional competence” in the context of the modern educational paradigm]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Serii: Pedahohika. Sotsialna robota*, 1(38), 241–245 [in Ukrainian].
8. Bondarenko, V. V. (2018). Profesiina pidhotovka pratsivnykiv patrolnoi politsii: Zmist i perspektyvni napriamy [Professional training of patrol police officers: Current content and future directions]. FOP Kandyba T. P. [in Ukrainian].

9. Kalashnyk, A. (2026). Psykholohichna pidhotovka maibutnikh politseiskyykh yak osnova formuvannia yikh profesiinoi hotovnosti [Psychological training of future police officers as a basis for the formation of their professional readiness]. *Yurydychna psykholohiia*, 1(38), 150–159. DOI: <https://doi.org/10.33270/03263801.16> [in Ukrainian].
10. Barabash, O. O., & Zabzaliuk, D. Ye. (2020). Systema pidhotovky maibutnikh spivrobotnykiv orhaniv vnutrishnikh sprav Ukrainy: Vprovadzhennia kompetentnisnogo pidkhodu [The system of training future employees of the internal affairs bodies of Ukraine: Implementation of the competence-based approach]. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava*, 1(3), 40–45. DOI: <https://doi.org/10.36695/2219-5521.3.2020.05> [in Ukrainian].
11. Sharov, S. (2018). Kompetentnisnyi pidkhid: Perevahy, struktura ta osoblyvosti [Competence-based approach: Advantages, structure, and peculiarities]. *Naukovyi visnyk MNU imeni V. O. Sukhomlynskoho. Pedahohichni nauky*, 4(63), 194–199 [in Ukrainian].
12. Didenko, O., Zhelavskiy, O., & Snitsa, T. (2024). Kompetentnisnyi pidkhid u pidhotovtsi ofiterskykh kadrov syl sektoru bezpeky i oborony Ukrainy: Pryntsypy ta osoblyvosti zastosuvannia [Competence-based approach in the training of officers for the security and defence sector of Ukraine: Principles and application features]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy. Seriia: Pedahohichni nauky*, 38(3), 59–76. DOI: <https://doi.org/10.32453/jn23jd11> [in Ukrainian].

Mukhina Halyna,

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Psychology, Sociology and Pedagogy
(Donetsk State University of Internal Affairs, Kropyvnytskyi)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8866-794X>

COMPETENCE-BASED APPROACH TO TEACHING ACADEMIC DISCIPLINES IN THE TRAINING OF FUTURE LAW ENFORCEMENT OFFICERS

The article substantiates the methodological foundations for implementing the competence-based approach to teaching academic disciplines in the system of professional training of future law enforcement officers. The relevance of the study is determined by the ongoing modernization of higher education in Ukraine, its alignment with European standards of quality assurance, the transformation of the security environment under martial law, and the increasing requirements for the professional competence of law enforcement personnel. Under these conditions, the traditional knowledge-oriented educational model no longer ensures an adequate level of professional readiness. Therefore, the competence-based approach is considered a priority methodological framework aimed at integrating knowledge, practical skills, professional values, personal qualities, and the ability to apply them effectively in real professional situations.

The study analyzes contemporary scientific approaches to interpreting the concepts of competence and competency and examines their role in designing learning outcomes for higher education. Particular attention is paid to the provisions of the Tuning Educational Structures in Europe project, according to which competences are understood as a dynamic combination of knowledge, skills, values, and behavioral characteristics that ensure successful professional performance. It is emphasized that competence-based education should focus not only on acquiring theoretical knowledge but also on developing the ability to solve professional problems, make justified decisions, communicate effectively, cooperate in teams, and use modern digital technologies.

The article identifies the specific features of implementing the competence-based approach in higher education institutions with specific learning conditions that train future law enforcement officers. It is argued that the educational process should be practice-oriented and closely connected with the real conditions of professional activity. The paper characterizes modern teaching methods and educational technologies, including case-study, project-based learning, simulation training, role-playing, discussions, training exercises, and digital learning technologies, and demonstrates their relationship with the formation of professional competences and expected learning outcomes.

Based on the conducted analysis, the author proposes a structural model for implementing the competence-based approach to teaching academic disciplines. The model integrates five interrelated components: target, content, procedural, technological, and result-oriented. It is proved that their systematic interaction ensures the consistency of educational objectives, curriculum content, teaching methods, assessment procedures, and expected learning outcomes. The article also emphasizes the transformation of the teacher's professional role from a transmitter of knowledge to a facilitator, mentor, moderator, and organizer of professionally oriented learning activities.

The practical significance of the research lies in the possibility of applying the proposed methodological recommendations while designing educational programmes, developing syllabi and teaching materials, selecting competence-oriented teaching technologies, and improving the educational process in higher education institutions that provide training in the specialty Law Enforcement. The proposed model may contribute to improving the quality of professional training and enhancing the readiness of future law enforcement officers to perform their duties effectively under contemporary security challenges.

Key words: competence-based approach, teaching academic disciplines, professional training, future law enforcement officers, professional competences, educational technologies, learning outcomes.

Дата першого надходження статті до видання: 08.07.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 13.08.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 14.10.2026